

*Добри педагогически практики
Good Educational Practices*

БИЗНЕС КУЛТУРА, БИЗНЕС УМЕНИЯ И КОМУНИКАЦИИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Милена Кожухарова

Целодневна детска градина „Кокиче“ – Плевен

*„В света на бизнеса всичко се заплаща с две монети: пари и личен
опит. Натрупайте опит, парите ще дойдат по-късно“.*

Харолд Дженин

Днес можем да допълним понятието иновация, която води до повишена ефективност в различни измерения – икономически, организационни и технологични. Бизнесът е преди всичко създаване и развитие и е не просто различен, а противоположен процес на преразпределение. Социалната кауза или ролята на предприемачеството се състои в активиране на креативната енергия на личността и насърчаване на независимостта на индивида. Основната роля на предприемачеството е именно формиране на икономическа култура за създаване на стойност. Основна характеристика е, че акцентира върху индивидуалния успех като основа за успеха изобщо.

Къде е мястото на младото поколение, на младия бизнесмен, заобиколен от актуалните проблеми на социума и държавата, в света на глобалната криза, лутащ се и търсещ знания, реализация, духовно и морално пречистване? Затова малкото дете трябва да разшири и обогати своите знания за самото себе си и за света и да изгради умения на гражданственост, за лична и професионална реализация, която да е в унисон и подчинена на моралните и демократичните норми на сегашното време.

През учебната 2010–2011г. в ЦДГ „Кокиче“ се работи по темата „Като порасна, ще стана...“.

Цел: Оpozнаване на предметно-социалното единство и осъзнаване предназначението и функциите на предметите за живота и дейността на хората.

Задачи:

1. Формиране и развиване на компетенции за предприемачество, взаимодействие и общуване – работа в екип.
2. Осъзнаване ролята на бизнес взаимоотношенията в социалния живот.
3. Възпитаване в морално-етични ценности.

При проучване на теоретични източници по темата, запознахме и разширихме знанията на децата от подготвителна група с професиите и предметна-

та среда на възрастните. Организирахме дейността на клуб „Бизнесмени“ и обогатихме материалната база в групата във връзка с темата.

Клуб „Бизнесмени“ има за цел да осигури възможности за развитие на знания и умения на децата чрез търсене, подбор и систематизиране на информация, свързана с възпитание на бизнес култура, бизнес умения и комуникации. Тук детето се учи да бъде приятел, да бъде активен и инициативен, да оказва подкрепа, да се чувства равнопоставен; да влиза в диалог, да поема риск, да се мотивира. Клубната дейност спомага за осъществяване на контакти между членовете на клуба и придобиване на умения за работа в екип, подобряване на психологическия климат и усъвършенстване на междуличностните отношения на децата с представители на различни институции, фирми, медии с цел установяване на бъдещо партньорство.

Обучението е процес на разработване на система, в която са организирани структурните елементи. То включва последователно обръщане на внимание на отделните етапи и съставни компоненти на създаване на едно ефективно обучение, което да удовлетворява нуждите на участниците в него. Обучението може да бъде разгледано като серия от последователни стъпки и има за задача да подготви по оптимален начин темата, да се запознае в дълбочина с особеностите на обучаваните и да даде насоки, които да подпомогнат аудиторията при усвояването на знания и умения. По време на всяка от тях фокусът ни е в различен ключов момент, тоест преминаваме през следните етапи:

1. Анализ – по време на анализа се определя какво ще бъде научено. На този етап се събира информация за участниците. Водеща дейност на децата в предучилищна възраст е играта. Чрез нея те се свързват ежедневно със света около тях. Всяка творческа и познавателна игра, всяко весело и позитивно преживяване оказва своето въздействие и положителен ефект върху децата. Всички те посещават не детска градина „Кокиче“, а бизнес център „Кокиче“. Въпросът е: „Как да стартираме бизнес?“. Започването на собствен бизнес е сложна и многопластова задача. Съществуват обаче няколко неща, без които не може. Първо трябва да открием кабинет „Малък бизнесмен“. Когато стартира малка компания, първите стъпки, които трябва да предприемем, са очевидни. Измисляме невероятен продукт или услуга, които хората ще обожават, поставяме име на фирмата, наемат се няколко служители, които да работят за нас, и сме готови да прибираме печалбите. За съжаление нещата не са толкова прости. Ако смятаме, че след създаването на фирмата трябва единствено да работим, то няма да сме в унисон с изискванията на настоящата бизнес среда. Преди да започнем, трябва добре да сме подготвени, за да имаме шансове за успех в хищническата корпоративна среда на двадесет и първи век. Ето и стъпките, през които трябва да извървим, за да сме примерни предприемачи:

2. Разработването на бизнес план е задължително. Определяме основните цели на нашата фирма, правим проучване на пазара и конкуренцията в бранша, продуктите и услугите, които ще предлагаме, бизнес модела, с който ще

печелим. Нашата стратегия за успех и необходимият екип ще бъдат основата на този план. След като веднъж сме го създали, той ще ни служи за вземане на финансов кредит. Добрият бизнес модел и идеята могат значително да допринесат за бързо финансиране. Тук е мястото да благодарим за любезното съдействие на служителите от банка „Прокредит“ и вниманието им към нашето начинание. Създаваме онлайн сайт. Трябва да имаме собствено място в мрежата, най-малкото, за да могат клиентите да изказват благодарност към нашите продукти или услуги. Така ще създадем своя идентичност, наша визитна картичка и реклама.

3. Развитие. През ноември се основа и откри кабинет „Малък бизнесмен“, очакван с трепет и нетърпение, с жажда за труд и творчество. Тържествено се пререза лентата, за да влязат децата в подредения кабинет, съдържащ детски компютри и папки, които ще съхраняват фирмената документация. В първия работен ден се въведоха понятията: бизнес, бизнесмен, предприемач. Работата на децата се задълбочи с проучване на пазара и ориентацията им бе към избор на фирма, работеща в сферата на ресторантьорството. Кетъринг е съвременна услуга за организиране на събития. Кетъринг специалистът притежава специфични знания и умения за технологично обзавеждане, технология на кулинарни изделия, естетика и дизайн, професионална етика, организация и обслужване на кетърингово (специално) събитие. Актуалността ѝ бе оценена, защото здравословното хранене е проблем на човечеството. След множество предложения в конферентната зала се откри идеята фирмата да се нарича „Здравословни изкушения“. Разпределените длъжности – готвачи, помощник-готвачи, сервитьори, аранжори, диетолог, се възприеха с интерес и амбиция. Разработи се бизнес план, включващ здравословни храни и напитки. Изготвената стратегия бе подчинена на изискването да се изградят и усъвършенстват трайни бизнес отношения с клиентите; стремеж да се запази лидерството в сферата на ресторантьорските услуги; утвърди се ръководният принцип, базиран на коректно и лоялно обслужване. Децата гласуваха *Етичен кодекс* на младия бизнесмен, включващ качествата: професионализъм, честност, толерантност, енергичност. В рекламата в създадения за целта онлайн сайт се наблегна на мотото „Ако искаш да си здрав, похапни при нас“, за да потвърди мисията ни, че на клиентите ще се осигури комфортна, бърза и здравословна услуга в приятна и естетически издържана среда. От написаното дотук се отчитат следните резултати:

1. Децата с лекота и подчертан интерес опознават труда на хората, работещи в сферата на обслужването. Запознават се с професиите на възрастните.

2. Придобиват и усъвършенстват култура на сервиране, хранене, подреждане и украсяване. Спазват хигиенни и културни изисквания.

3. Готовност за участие в предстоящия екологичен празник „Децата в действие сбъдват мечтите си“.

С много знания и умения участваме в детския празник „Децата в действие сбъдват мечтите си“, организиран от Регионалния инспекторат по образованието и от общината на Плевен, с участието на „Джуниър Ачийвмънт“ в България. В дейността участваха 120 деца от 4 детски градини от Плевен заедно със своите учители, родители и ученици ментори. Празник, на който децата показват какво могат, какво знаят и как умеят да работят, да създават чудеса, да сбъдват мечти за малки и големи в делник и празник. Това събитие по своеобразен начин показва възможностите на една от инициативите на „Джуниър Ачийвмънт“ в България „Малките в действие“, чиято цел е да провектира у най-малките креативност, предприемаческо мислене и отношение към бизнеса. В този ден децата не се конкурираха с произведените продукти, защото всеки техен продукт е без конкуренция – запазена марка „Произведено в България“. Те инвестираха своята фирмена печалба в благотворителност за Дом „Детелина“ – Плевен, Българска асоциация на лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗЦ) в Плевен.

Изводи:

Децата осъзнават ролята си в обществото като социално активни и креативни личности с оглед предстоящото интегриране в професионална (работна среда).

Общуваат като възрастни – с чувство за гражданска ангажираност и отговорност.

Познават по-добре способностите си и са преодолели страха от излизане извън рамките на познатото.

Те са изобретателни, рационални, практични, информирани, ориентирани в социалноикономическите условия, мобилни, комуникативни, инакомислещи, мотивирани.

Постигане на метакогнитивни умения и готовност за учене през целия живот – в опита и чрез опита.

Приемат предизвикателствата на своя избор.

Milena Kojuharova

✉ Kindergarten 3 Kokiche
5800, Plevan, Bulgaria
e-mail: milenafr@abv.bg